

فرشاد گلزاری

۱۲ سال پیش در سوریه بحرانی به وجود آمد که بنابر داده‌های موجود ده‌ها هزار نفر از غیر نظامیان، نظامیان و شبه‌نظامیان کشته، مجروح و یا معلول شده‌اند که تا همین حالا هیچ آمار دقیقی از آن وجود ندارد. در این میان بسیاری از کشورهای منطقه‌ای و فرماندهان هم به نوبه خود در سناریوی جنگ سوریه به صورت مستقیم و یا غیرمستقیم حضور داشتند. از قطر و عربستان سعودی گرفته تا ایالات متحده، فرانسه، بریتانیا و غیره، همگی در این بحران عظیم منطقه‌ای که یک سر آن در دمشق و سر دیگر آن در بغداد قرار داشت بازیگری مخرب خود را انجام دادند. آنچه در این میان باید بیش از هر چیز دیگر مورد نظر قرار بگیرد نقش ترکیه در بحران سوریه است. اردوغان به رئیس جمهور این کشور که حزب عدالت و توسعه را تاکنون هدایت کرده، رابطه بسیار نزدیک خانوادگی و تجاری با بارش اسد، رئیس جمهوری سوریه داشت اما یکبار شاهد آن بودیم که این کشور رویکرد خود در قبال همسایه جنوبی را تغییر داد و وارد یک منازعه تمام عیار علیه دمشق شد. ارتش ترکیه از سال ۲۰۱۶ در اقدامی غیر قانونی، طی دو عملیات سپر فرات و عملیات شاخه زیتون چهار هزار کیلومتر از خاک سوریه از جمله عفرین و شهرهای الباب، اعزاز و جرابلس را تصرف کرد. این در حالی است که آنکارا اکتبر ۲۰۱۹ در اقدامی غیر قانونی برای عقب راندن شبه نظامیان کرد موسوم به «نیروهای دمکراتیک سوریه» از مناطق مرزی رقه و حسکه، عملیات نظامی موسوم به «چشمه صلح» را در شمال سوریه آغاز کرد و ارتش ترکیه هم اکنون بیش از یکصد پایگاه غیر قانونی در شمال سوریه ایجاد کرده است. آنکارا مدعی است که حضور نظامیان در شمال سوریه با هدف جلوگیری از تهدید گروه‌های کردی انجام شده اما دمشق این اقدام را اشغالگری و تجاوز ارضی می‌داند. دولت دمشق در نامه‌ای به دبیر کل

ترکیه برای تثبیت منافع خود در شمال سوریه فرماندار منصوب می‌کند؛

تکرار پروژه اقلیم‌سازی آنکارا در خاک همسایه!

سازمان ملل و رییس دوره‌ای شورای امنیت، نسبت به حضور نیروهای نظامی ترکیه در خاک خود بارها اعتراض کرده و خواستار خروج این نیروها از سوریه شده است اما حالا اتفاقی در حال رقم خوردن است که بسیاری از تحلیلگران معتقدند ترکیه در صدد است تا به دمشق بفهماند که قصد ندارد از سوریه عقب‌نشینی کند. در این راستا روزنامه الوطن دیروز (چهارشنبه) نوشت که «دولت

ترکیه به بهانه رفع سر درگمی در تصمیم‌گیری‌ها و نیز مدیریت روابط با سایر طرف‌های حاضر در مناطق تحت اشغال خود در شمال سوریه، به دنبال آن است که یک فرماندار متمرکز در این نواحی منصوب کند. منابع رسانه‌ای مخالف دولت ترکیه به نقل از روزنامه «ترکیه گزتسی» اعلام کردند که دولت ترکیه پیش از این، هفت فرماندار هماهنگ کننده در مناطق تحت اشغال خود در شمال سوریه (هم مرز با ترکیه) منصوب کرده بود، اما این بار تنها یک فرماندار تعیین خواهد کرد. اینکه چرا دولت اردوغان آنهم در برهه‌ای که عربستان و بسیاری از کشورهای عربی روابط خود با سوریه را ترمیم کرده‌اند، دست به چنین اقدامی می‌زند، موضوعی است که بدون تردید فقط به مساله کردی محدود نمی‌شود بلکه در این راستا بسیاری از عوامل دیگر هم دخیل است.

ایجاد حدود و ثغور به سبک آنکارا!
عمده کارشناسان حوزه ترکیه

معتقدند هم اکنون یک ساختار جدید مناطق شمال غرب سوریه از سوی آنکارا در حال شکل‌گیری است. این ساختار مربوط به روابط بین دولت ترکیه و شوراهای محلی منصوب شده توسط مسلحین مورد حمایت این کشور در ۱۳ منطقه مختلف در شمال غرب سوریه بویژه مناطق مهمی چون اعزاز، جرابلس، الباب، تل ابیض و رأس العین است. در این خصوص روزنامه ترکیه در مناطق تحت اشغال خود در شمال سوریه (هم مرز با ترکیه) اعلام کرده بود، اما این بار تنها یک فرماندار تعیین خواهد کرد. اینکه چرا دولت اردوغان آنهم در برهه‌ای که عربستان و بسیاری از کشورهای عربی روابط خود با سوریه را ترمیم کرده‌اند، دست به چنین اقدامی می‌زند، موضوعی است که بدون تردید فقط به مساله کردی محدود نمی‌شود بلکه در این راستا بسیاری از عوامل دیگر هم دخیل است.

تا ترکیه وارد مرحله جدیدی در روابط خود با شوراهای محلی باهمان مسلحینی شود که از سال ۲۰۱۵ میلادی در شمال سوریه حضور دارند و بخشی از آنها را شاخه القاعده در سوریه با عنوان جبهه النصره تشکیل می‌دهد. در همین راستا، خبرگزاری کردی «هاوار» به نقل از منابع محلی از منطقه عفرین اشغالی در شمال حلب، گزارش داد که مقامات ترکیه روز سه‌شنبه ۳۰ آواره سوری را از

نیروهای تحت حمایت ترکیه، از آغاز سال جاری میلادی بیش از دوهزار خانوار سوری را از گذرگاه روستای حمام به منطقه عفرین انتقال داده و در این منطقه اسکان داده‌اند که حکایت از تغییر دموگرافی این منطقه توسط آنکارا دارد

طریق گذرگاه روستای حمام در بخش جندر بیسه، به عفرین آورده و در آنجا اسکان داده‌اند. این رسانه پیش‌تر در اوایل ماه آگوست نیز گزارش داده بود که نیروهای تحت حمایت ترکیه، از آغاز سال جاری میلادی بیش از دوهزار خانوار سوری را از گذرگاه روستای حمام به منطقه عفرین انتقال داده و در این منطقه اسکان داده‌اند. برنامه دولت آنکارا برای اسکان آوارگان سوری در شمال سوریه در حالی عنوان شده که به اعتقاد ناظران و محافل سوری، آنکارا با اسکان و استقرار آوارگان در شمال سوریه، هدف تغییر جغرافیا و بافت جمعیتی راندنال می‌کند. نکته بعدی اینکه هم اکنون دولت ترکیه درگیر بازسازی مناطق زلزله‌زده سال گذشته است و به هیچ وجه حتی با کمک قطر هم نمی‌تواند در شرایط فعلی اقدام مثبتی در شمال سوریه برای آوارگان سوری انجام بدهد. از این رو تنها راه باقی‌مانده برای آوارگان سوری بازگشت به سوریه یا هماهنگی دولت این کشور و اسکان آنها در مناطق در نظر گرفته شده از سوی دولت دمشق خواهد بود.

موضوع نهایی هم بحث جدال ادامه‌دار و بلندمدت ترکیه با جریان‌های کردی مانند پ.ک.ک است؛ به گونه‌ای که هاکان فیدان، وزیر خارجه ترکیه که برای تماس‌های رسمی به عراق رفته، سه‌شنبه شب طی اظهاراتی در نشست خبری مشترک با فواد حسین، همتای عراقی خود اعلام کرد که نباید اجازه دهیم گروه تروریستی پ.ک.ک (حزب کارگران کردستان) که دشمن مشترک ما با عراق است، روابط دو جانبه ما را مسموم کند. او به صورت علنی گفت که «انتظار داریم عراق طبق دوستی و برادری، پ.ک.ک را به عنوان یک گروه تروریستی به رسمیت بشناسد؛ چرا که نمی‌توانیم نسبت به چالش پ.ک.ک در برابر حاکمیت عراق بی‌تفاوت بمانیم». حال باید دید اقلیم‌سازی جدید ترکیه از سال ۲۰۱۶ آنرا دنبال می‌کند چگونه پیش خواهد رفت و دولت سوریه نسبت به آن چگونه واکنش نشان می‌دهد.

جهان نما

واشنگتن:

توافق عربستان و اسرائیل به زودی اتفاق نمی‌افتد

مشاور امنیت ملی آمریکا امضای توافقنامه عادی سازی روابط میان عربستان سعودی و اسرائیل در آینده نزدیک را بعید دانست. به گزارش شبکه خبری المیادین، جیک سالویان، مشاور امنیت ملی آمریکا اعلام کرد که واشنگتن فکر نمی‌کند به زودی توافقی میان عربستان سعودی و اسرائیل با مشارکت آمریکا حاصل شود. سالویان گفت: که وارد جزئیات و بحث‌هایی که ما با عربستان سعودی و اسرائیل در رابطه با علاقه سعودی‌ها به برنامه هسته‌ای غیرنظامی داشته‌ایم، نخواهم شد. در این باره افزود: موضوع گسترده تری عادی سازی روابط، همان چیزی است که ما با مشورت نزدیک با سعودی‌ها و اسرائیلی‌ها کار روی آن را ادامه می‌دهیم. در حال حاضر، این کار از طریق کانال‌های دیپلماتیک انجام می‌شود و هنوز راه‌هایی برای پیمودن وجود دارند. مسائل بسیار فنی هستند. مشاور امنیت ملی آمریکا ادامه داد: زمانی که صحبت از هر نوع تأسیسات هسته‌ای غیرنظامی به میان می‌آید، ما ز دیدگاه آنانس بین‌المللی انرژی اتمی به آن نگاه می‌کنیم.

سالویان تأکید کرد که دولت بایدن در نظر دارد نظر آنانس بین‌المللی انرژی اتمی را درباره برنامه هسته‌ای غیرنظامی احتمالی در عربستان سعودی که شامل غنی‌سازی اورانیوم می‌شود، جویا نشود. مشاور کاخ سفید بابیان اینکه صلح بین اسرائیل و عربستان سعودی یک معامله بزرگ خواهد بود، ادعا کرد: توافق عادی سازی روابط به نفع ایالات متحده است زیرا «خاور میانه با ثبات‌تری را ایجاد می‌کند» که در آن متحدان و شرکای آمریکا بتوانند با یکدیگر کار کنند. این اظهارات پس از آن

بیان شده است که اخیراً صحبت‌ها درباره نزدیک بودن عادی سازی روابط میان اسرائیل و عربستان با میانجیگری آمریکا افزایش یافته است. ریاض درباره این صحبت‌ها سکوت اختیار کرده است. عربستان با راه اعلام کرده بود که حل نزاع اسرائیل و فلسطین باید شامل تشکیل کشور مستقل فلسطین به پایتختی قدس شرقی باشد. در همین راستا، گمانه‌زنی‌های رسانه‌ای درباره خواسته هسته‌ای عربستان سعودی به عنوان یکی از شروط ریاض برای عادی سازی روابط با اسرائیل مطرح شده است؛ اخباری که نگرانی شدید تل‌آویو را به همراه داشته است. دوهفته پیش کاخ سفید اعلام کرده بود که چارچوبی برای رسیدن به توافقی که به موجب آن عربستان، اسرائیل را به «رسمیت» بشناسد، وجود ندارد و باید قبل از امضای چنین توافقی وارد مذاکرات گسترده‌ای شد. اما پس از آن جان کری، سخنگوی امنیت ملی آمریکا اعلام کرد: همچنان باید گفت و گوهای زیادی انجام شود. توافقی درباره مذاکرات یا چارچوب کاری توافقی برای عادی سازی روابط یا ضمانت‌های امنیتی دیگر وجود ندارد.

انفجار در نزدیکی مدرسه «آروا» در جنوب لبنان

روز گذشته (چهارشنبه)، بمبی در نزدیکی مدرسه وابسته به ژانسون امداد و کار سازمان ملل متحد برای آوارگان فلسطینی (آروا) در اردوگاه عین‌الحلوه در جنوب لبنان منفجر شد. خبرگزاری ملی لبنان بیان اینکه «این انفجار هیچ مصدومی نداشته است». گزارش داد: انفجار ناشی از پرتاب یک نارنجک دستی در خیابان الفوقانی در داخل اردوگاه عین‌الحلوه بوده است. جمعه گذشته، آروا در اعتراض به ادامه حضور مردان مسلح در تأسیسات خود از جمله مدارس در داخل اردوگاه عین‌الحلوه، تصمیم به تعلیق کلیه خدمات خود در این اردوگاه گرفت. آروا در بیانیه خود تأکید کرد که اقداماتی را که حرمت و بی‌طرفی تأسیسات خود را نقض می‌کند، تحمل نمی‌کند و مجدداً از نیروهای مسلح می‌خواهد فوراً تأسیساتش را تخلیه کنند تا از سال بدون مانع کمک‌های بسیار مورد نیاز به پناهنجویان فلسطینی اطمینان حاصل کند. تعدادی از ساکنان عین‌الحلوه پس از درگیری‌های مسلحانه در این اردوگاه در ۲۹ ژوئیه به شهر هم‌جوار صیدا گریختند و بیش از ۵۴ هزار پناهنده فلسطینی ثبت نام شده در سازمان ملل در اردوگاه عین‌الحلوه زندگی می‌کنند و در سال‌های گذشته هزاران نفر از کسانی که از درگیری در سوریه گریخته‌اند به این اردوگاه رفته‌اند.

خبر

مدودف: روسیه شاید مناطق جدا شده گرجستان را ضمیمه خود کند

معاون رئیس شورای امنیت روسیه گفت، مسکو شاید مناطق جدا شده گرجستان را که شامل آیخاز یا اوستیای جنوبی است، به روسیه ملحق کند. به گزارش رویترز، دیمیتری مدودف معاون رئیس شورای امنیت روسیه دیروز (چهارشنبه) در مقاله‌ای نوشت: ایده پیوستن به روسیه هنوز در آیخاز یا اوستیای جنوبی محبوب است. وی در مقاله‌ای

برای روزنامه آرگومنتی نوشته است: اگر دلایل خوبی برای این مساله وجود داشته باشد شاید احتمال اجرایی شدنش باشد. گرجستان پس از فروپاشی شوروی کنترل این مناطق را از دست داده است. مسکو استقلال این دو منطقه را در سال ۲۰۰۸ به رسمیت شناخته است. تلاش گرجستان برای به دست گرفتن کنترل مجدد اوستیای جنوبی به وسیله زور، به ضد حمله روسیه منجر شد. اگر چه روابط مسکو و گرجستان از آن زمان بهبود یافته، اما مدودف دولت‌های غربی را به ایجاد تنش پیرامون این کشور به وسیله گفت‌وگو درباره احتمال تأیید پیوستن گرجستان به ناتو متهم کرده است. معاون رئیس شورای امنیت روسیه در ادامه مقاله خود که در پایانه‌های سالگرد رسمیت شناختن استقلال این دو منطقه نوشته شده، به احتمال الحاق اوستیای جنوبی و آیخاز یا به روسیه اشاره کرد و افزود: اگر نگرانی‌های ما به واقعیت نزدیکتر شوند، ما منتظر نمی‌مانیم.

خبر

مخالفت الجزایر با استفاده از حریم هوایی این کشور برای حمله به نیجر

یک روزنامه الجزایری گزارش داد که الجزایر درخواست فرانسه برای باز کردن حریم هوایی این کشور به روی هواپیماهای نظامی فرانسوی، در صورت مداخله احتمالی در نیجر را رد کرده است. گزارش‌ها حکایت از آن دارد که پس از رد این درخواست از سوی الجزایر، فرانسه این موضوع را با مغرب مطرح کرده و رضایت

دولت رباط را برای استفاده از حریم هوایی آن علیه نیجر جلب کرده است. تاکنون دولت مغرب واکنشی نسبت به این ادعای فرانسوی‌ها برای جلب نظر دولت رباط برای حمله به نیجر از خاک این کشور نداشتند. اجازه نیافتن فرانسه از خاک الجزایر برای حمله نظامی به نیجر چند روز پس از آن روی می‌دهد که وزارت امور خارجه الجزایر شب‌به‌شب در بیانیه‌ای از احتمال مداخله نظامی آکواس (جامعه اقتصادی کشورهای غرب آفریقا) در نیجر ابراز نگرانی کرد. الجزایر در این بیانیه تأکید کرده بود که این کشور قاطعانه معتقد است راه حل سیاسی از طریق مذاکره هنوز امکان پذیر و تمام فرصت‌های آن هنوز به پایان نرسیده است. نیروهای گارد ریاست جمهوری نیجر حدود یکماه قبل محمد بازوم رئیس جمهور این کشور را در داخل کاخ ریاست جمهوری در بازداشت قرار دادند.

سودان گذرنامه برخی مقامات سیاسی و نظامی را باطل کرد

همزمان با ادامه درگیری‌های مسلحانه در سودان، وزارت خارجه این کشور از باطل شدن گذرنامه فرمانده نیروهای واکنش سریع و نخست‌وزیر سابق این کشور خبر داد. به گزارش اسپوتنیک، وزارت امور خارجه

سودان دیروز (چهارشنبه) اعلام کرد که گذرنامه چند سیاستمدار و اعضای نیروهای واکنش سریع را باطل کرده است. این وزارتخانه اعلام کرد که از جمله گذرنامه‌های باطل شده، گذرنامه محمد حمدان دقلو، فرمانده نیروهای واکنش سریع معروف به «حمیدتی» و عبدالله حمدوک، نخست‌وزیر سابق این کشور است. وزارت خارجه سودان همچنین گذرنامه همسر حمیدتی و برادرش عبدالرحیم دقلو و همچنین خالد عمر، محمد الفکی و مریم الصادق از رهبران ائتلاف نیروهای آزادی و تغییر را باطل کرده است. وزارت امور خارجه سودان در بیانیه خود از کلیه هیئت‌های دیپلماتیک خارطوم در خارج از کشور خواست تا به مقامات ذیصلاح در کشورها اعلام کنند تا گذرنامه‌های افراد مذکور را لغو کنند و با آنها تعامل نکنند.

کشف جسد ۱۸ پناهجو در جریان آتش‌سوزی جنگل‌های یونان

آتش‌سوزی‌های گسترده جنگلی در یونان، کشور واقع در جنوب اروپا تاکنون به مرگ ۱۸ نفر منجر شده است. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس مقامات یونان روز سه‌شنبه گفتند که آتش‌نشانان جسد ۱۸

نفر را پیدا کردند. بر اساس این گزارش، یافتن این اجساد در منطقه «آوانتا» در شهر آکساندروپولیس در حالی انجام شد که صداها آتش‌نشان با دهه‌ها آتش‌سوزی در سراسر یونان در حال مبارزه هستند. روز دوشنبه در آتش‌سوزی‌های جداگانه در شمال و مرکز یونان ۲ نفر جان باختند و ۲ آتش‌نشان مجروح شدند. آکساندروپولیس نزدیک مرز یونان با ترکیه قرار دارد که اغلب توسط افرادی که از فقر و درگیری در خاورمیانه، آسیا و آفریقا می‌گریزند و به دنبال ورود به اتحادیه اروپا هستند، وارد این منطقه می‌شوند. آتش‌سوزی‌های جدیدی در چند بخش از کشور از جمله در جنگل‌های شمال غرب آتن از سه‌شنبه رخ داده است.